

Uchwała nr 620
Senatu Uniwersytetu Łódzkiego
podjęta na 31. roboczym posiedzeniu w kadencji 2016–2020
w dniu 18 listopada 2019 r.

w sprawie: wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów w Uniwersytecie Łódzkim

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668 ze zm.) oraz § 22 ust. 1 pkt 17 Statutu UŁ przyjętego uchwałą nr 440 Senatu UŁ z dnia 27 maja 2019 r. uchwała się, co następuje:

§ 1

1. Studia na poszczególnych kierunkach w Uniwersytecie Łódzkim prowadzone są według programów studiów zgodnych z charakterystykami efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) oraz z systemem punktacji ECTS stosowanym z perspektywy studenta.
2. Program studiów zawiera efekty uczenia się dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia zwane dalej kierunkowymi efektami uczenia się. Integralnym elementem programu studiów są przypisane do poszczególnych przedmiotów lub modułów procesu kształcenia punkty ECTS, przyznawane zawsze po zweryfikowaniu osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się.

§ 2

Program studiów zawiera w następującej kolejności:

- 1) nazwę kierunku studiów adekwatną do zakładanych efektów uczenia się;
- 2) zwięzły opis kierunku – do 2000 znaków, licząc ze spacjami;
- 3) określenie poziomu studiów (I stopień, II stopień, jednolite studia magisterskie);
- 4) określenie profilu studiów (ogólnoakademicki, praktyczny);
- 5) określenie formy studiów (stacjonarne, niestacjonarne);
- 6) określenie zasadniczych celów kształcenia, w tym nabywanych przez absolwenta kwalifikacji;
- 7) wskazanie tytułu zawodowego uzyskiwanego przez absolwenta;
- 8) wskazanie możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia absolwenta;
- 9) określenie ewentualnych wymagań wstępnych, oczekiwanych kompetencji kandydata;
- 10) wskazanie dziedzin i dyscyplin naukowych (w tym wiodącej), do których odnoszą się efekty uczenia się wraz z podaniem procentowych udziałów (w zaokrągleniu do pełnych jedności), w jakich program odnosi się do poszczególnych dyscyplin naukowych;
- 11) określenie kierunkowych efektów uczenia się dla danego typu kwalifikacji wraz z odniesieniem do składowego opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK opisane zgodnie z wzorem określonym w załączniku do niniejszej uchwały, w tym efekt uczenia się z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz efekt w zakresie znajomości języka obcego;

- 12) wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy i otoczenia społecznego, wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów oraz sprawdzone wzorce międzynarodowe przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki kierunku;
- 13) wskazanie związku studiów z misją uczelni i jej strategią rozwoju;
- 14) wskazanie wyraźnych różnic w stosunku do innych programów studiów o podobnie zdefiniowanych celach i efektach uczenia się prowadzonych w Uniwersytecie Łódzkim;
- 15) plany studiów, zawierające informacje o realizacji programu studiów, w tym w szczególności o zajęciach w poszczególnych semestrach, ich wymiarze godzinowym, ich formach i przydzielonych im punktach ECTS – oddzielnie dla studiów niestacjonarnych i stacjonarnych;
- 16) bilans punktów ECTS wraz ze wskaźnikami charakteryzującymi program studiów:
 - a) liczbę semestrów i łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi zdobyć, aby uzyskać określone kwalifikacje,
 - b) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach kontaktowych (wymagających bezpośredniego udziału wykładowców i studentów), w tym dla studiów stacjonarnych nie mniej niż 50% punktów ECTS,
 - c) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne,
 - d) liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać, realizując moduły kształcenia w zakresie zajęć ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów, o ile program studiów je przewiduje,
 - e) liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne,
 - f) liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru;
- 17) opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się, w tym:
 - a) opis poszczególnych przedmiotów lub modułów procesu kształcenia, zgodny z wymogami obowiązującymi w tym zakresie w Uniwersytecie Łódzkim, wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS oraz sposoby weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się (syllabusy),
 - b) tabelę określającą relacje między efektami kierunkowymi a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów lub modułów procesu kształcenia,
 - c) określenie wymiaru, zasad i formy odbywania praktyk zawodowych, w tym dla kierunku o profilu praktycznym w wymiarze co najmniej 6 miesięcy na studiach I stopnia i jednolitych magisterskich oraz 3 miesięcy na studiach II stopnia, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – o ile program przewiduje praktyki – w wymiarze pozwalającym na realizację co najmniej 1 punktu ECTS,
 - d) dla studiów o profilu ogólnoakademickim wskazanie zajęć przygotowujących studentów do prowadzenia badań na studiach I stopnia oraz zapewniających studentom udział w badaniach na studiach II stopnia i jednolitych studiach magisterskich,
 - e) wykaz i wymiar szkoleń obowiązkowych, w tym szkolenia bhp oraz szkolenia z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.

§ 3

1. Przy tworzeniu programów studiów należy kierować się w szczególności następującymi zasadami:

- 1) kierunkowe efekty są identyczne dla studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej;
 - 2) warunkiem uzyskania kwalifikacji dla określonego poziomu, kierunku i profilu studiów, poświadczonych dyplomem, jest osiągnięcie wszystkich założonych w programie studiów efektów kierunkowych;
 - 3) program studiów przewiduje uzyskanie przez studenta od 27 do 33 punktów ECTS za semestr (nie dotyczy kierunków objętych rozliczeniem rocznym) oraz co najmniej 60 punktów ECTS za zaliczenie każdego roku:
 - a) dla studiów I stopnia: co najmniej 180 punktów ECTS dla studiów licencjackich oraz co najmniej 210 punktów ECTS dla studiów inżynierskich,
 - b) dla studiów II stopnia: co najmniej 120 punktów ECTS, z tym że co najmniej 90 punktów ECTS dla 1,5-roczych studiów oraz
 - c) dla jednolitych studiów magisterskich: co najmniej 300 punktów ECTS;
 - 4) program studiów przewiduje realizację w pierwszych semestrach wspólnych zajęć dla kierunków studiów definiowanych przez pokrewne dyscypliny naukowe, a zajęcia kierunkowe i specjalnościowe w kolejnych semestrach studiów;
 - 5) program studiów umożliwia studentowi wybór przedmiotów lub modułów procesu kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów koniecznych dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów, a dla programów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela w wymiarze nie mniejszym niż określony w odpowiednim rozporządzeniu w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
2. Zmiany programów studiów nie mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia, z wyjątkiem zmian:
- a) w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, a także form i metod prowadzenia zajęć,
 - b) w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez PKA,
 - c) w razie konieczności dostosowania programu studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.
3. Zmiany, o których mowa w ust. 2, wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia są ogłaszane i udostępniane w BIP UŁ co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą.

§ 4

1. Zajęcia z wychowania fizycznego uwzględniane są w programach studiów w Uniwersytecie Łódzkim z zachowaniem następujących zasad:
 - 1) programy studiów na studiach stacjonarnych I stopnia i jednolitych magisterskich przewidują po 60 godzin (2 kolejne semestry po 30 godzin) zajęć z wychowania fizycznego bez przypisania im punktów ECTS, z obowiązkiem zaliczenia ich przez studenta;
 - 2) studenta zwolnionego z zajęć z wychowania fizycznego nie obowiązuje zaliczenie, o którym mowa w punkcie 1).
2. Kształcenie w zakresie nowożytnych języków obcych uwzględniane jest w programach studiów w Uniwersytecie Łódzkim z zachowaniem następujących zasad:
 - 1) w Uniwersytecie Łódzkim obowiązuje ujednolicony system przyznawania punktów ECTS za zajęcia z nowożytnych języków obcych;

- 2) na studiach I stopnia oraz na jednolitych studiach magisterskich (do poziomu kształcenia B2) przyznaje się łącznie 7 punktów ECTS za lektoraty oraz egzamin końcowy; w przypadkach rezygnacji z lektoratu, o których mowa w § 3 ust. 1 uchwały nr 458 Senatu UŁ z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie zasad osiągania przez studentów Uniwersytetu Łódzkiego efektów kształcenia w zakresie znajomości i umiejętności posługiwania się nowożytnym językiem obcym przyznaje się 7 punktów ECTS za przedmiot; za kształcenie na jednolitych studiach magisterskich do poziomu B2+ dodatkowo przyznaje się co najmniej 3 punkty ECTS;
- 3) na studiach II stopnia przyznaje się 3 punkty ECTS za egzamin końcowy albo co najmniej 3 punkty ECTS za egzamin z przedmiotu prowadzonego w nowożytnym języku obcym;
- 4) w przypadkach określonych w § 4 uchwały, o której mowa w ust. 3 w pkt 2, przyznaje się odpowiednio 7 albo 3 punkty ECTS.

§ 5

1. Programy studiów tworzone są na podstawie systemów ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów obowiązujących na poszczególnych wydziałach.
2. System ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów zatwierdza Rektor UŁ, po zasięgnięciu opinii Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia oraz Komisji Ekonomicznej; dla zatwierdzenia systemu konieczne jest przedstawienie symulacji jego zastosowania dla wybranych kierunków studiów, uwzględniających formy zajęć określone w tym systemie.
- 2a. Do zmian systemu ECTS stosuje się procedurę określoną w ust. 2, z tym że w przypadku zmian niewpływających na koszty realizacji programów studiów nie zasięga się opinii Komisji Ekonomicznej.
3. Rekomendowane jest stosowanie w systemie ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów następujących zasad:
 - a) system definiuje wszystkie wykorzystywane na danym wydziale formy zajęć, wskazując różnice pomiędzy formami podobnymi (np. różne typy wykładów, różne rodzaje ćwiczeń, laboratoriów itd.). Nazwy różnych form zajęć powinny być zgodne z katalogiem nazw form zajęć dostępnym w ramach programu USOS. Opis różnic odnosić powinien się do wymaganego nakładu pracy przeciętnego studenta uczestniczącego w danej formie zajęć oraz uwzględniać przykładowe (wzorcowe) sposoby weryfikacji bieżącej pracy własnej studentów;
 - b) każdej z przyjętych na wydziale form zajęć przypisany powinien zostać sposób obiektywnego ustalania wartości punktów ECTS. Sposób ustalania wartości punktów ECTS powinien uwzględniać udział godzin zajęć dydaktycznych, samodzielnej bieżącej pracy studenta (wymagającej bieżącego rozliczania przez nauczyciela) i przygotowania studenta do egzaminu/zaliczenia. Sposób ten powinien definiować udziały tych godzin – odrębnie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych;
 - c) liczbę punktów ECTS określoną dla przedmiotu stanowi suma punktów obliczonych dla poszczególnych zajęć wchodzących w skład przedmiotu w zaokrągleniu do pełnych punktów.

§ 6

1. Projekt programu i planu studiów uchwalany jest przez Radę Wydziału po zasięgnięciu opinii Wydziałowej Rady Samorządu Studentów Uniwersytetu Łódzkiego oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

2. Programy studiów oraz ich zmiany ustala Senat UŁ na wniosek Dziekana Wydziału.
3. Studia na określonym kierunku, poziomie i profilu – na wniosek Dziekana Wydziału – tworzy w drodze zarządzenia Rektor UŁ, po ustaleniu przez Senat UŁ programu tych studiów.
4. Organem opiniującym wnioski, o których mowa w ust. 2 i 3, jest Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia działająca przy Rektorze UŁ.

§ 7

Rektor UŁ określa w formie zarządzenia:

- obowiązujący wzór planu studiów (siatki godzin),
- obowiązujący harmonogram działań przy tworzeniu i modyfikowaniu programów studiów,
- obowiązujący Model Systemu Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Łódzkim,
- obowiązujący wzór ankiety uczelnianej, badającej losy absolwentów,
- obowiązujący sposób postępowania przy weryfikacji efektów uczenia się oraz schemat opisu przedmiotu.

§ 8

Traci moc uchwała nr 290 Senatu UŁ z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów w Uniwersytecie Łódzkim.

§ 9

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za zgodność
Sekretarz Senatu UŁ

Katarzyna Rubciak

Przewodniczący Senatu UŁ
Rektor Uniwersytetu Łódzkiego

Prof. dr hab. Antoni Różalski